

เรื่องที่ 2 การขอสงวนสิทธิลดอัตราอากรตามประกาศกระทรวงการคลัง ภายหลังจากตรวจปล่อยของไปจากอารักขาของศุลกากรแล้วและการขอคืนอากรตาม มาตรา 10 วรรค 5 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

1. ข้อเท็จจริง

1. ด้วยบริษัท เอบีบี จำกัด ได้นำสินค้าส่วนประกอบหม้อแปลงไฟฟ้า เข้ามาตาม ใบขนสินค้าขาเข้าเลขที่ 0111 00950 02272 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2550 ชำระอากรใน พิกัด 8535.90 อัตรา 10% ขอสงวนสิทธิคืนอากรตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการลด อัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่ง พระราชกำหนดพิกัดอัตรา ศุลกากร พ.ศ.2530 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 เนื่องจากผลการพิจารณาสูตรการผลิต จากสถานไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ให้ได้รับการยกเว้นหรือลดอัตราอากร

บริษัทฯ ได้ยื่นคำร้องขอคืนอากร เลขที่ 033511200007/15.12.51 หลังจาก ได้หนังสือรับรองการยกเว้นอากรจากสถานไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่ สฟอ.น. 14245/2551 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2551 และหนังสืออนุมัติหลักการยกเว้นอากรของฝ่าย บริการศุลกากรสมุทรปราการ (เดิม) สกท. ที่ กค 0504 (4.5)/514 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2551

2. ฝ่ายบริการศุลกากรสำโรงใต้ สกท. พิจารณาแล้วเห็นว่า

2.1 ประกาศกรมศุลกากร ที่ 117/2549 เรื่องหลักเกณฑ์และพิธีการสำหรับการลดอัตราอากรและยกเว้นอัตราอากรศุลกากรตาม มาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัด อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และหนังสือของกลุ่มให้คำปรึกษา ทางกฎหมายต่างประเทศ สกท. ที่ กค 0503(3)/33 ลงวันที่ 18 มกราคม 2550 เรื่องแก้ไข คำผิดในประกาศกรมศุลกากร ที่ 117/2549 และระเบียบกรมศุลกากร ที่ 42/2549 จาก “ก่อนการนำเข้าครั้งแรก” เป็น “ในการนำเข้าครั้งแรก” ในส่วนที่ 1 ของประกาศดังกล่าว เป็นเรื่องพิธีการทั่วไป ที่กำหนดให้ผู้นำเข้าต้องปฏิบัติพิธีการศุลกากรในการลดอัตราอากรและ ยกเว้นอากรตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กรมศุลกากรกำหนด

2.2 บริษัท เอบีบี จำกัด ได้นำสินค้ามาผลิตหม้อแปลงไฟฟ้าตามประเภทสินค้า ของหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อ 53 (2) ซึ่งในการพิจารณาอนุมัติให้ยกเว้นอัตราอากรตามข้อ 53 (5) ข้อ (5.1) ในการนำเข้าครั้งแรก ให้ผู้นำเข้ายื่นเอกสารขอยกเว้นอากรพร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

2.2.1 หนังสือรับรองจากกระทรวงอุตสาหกรรม หรือใบแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2 (ร.ง.2) หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.4) หรือใบรับแจ้งการประกอบอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ.03/2)

2.2.2 กำลังการผลิตเต็มที่ของโรงงานต่อปี

2.2.3 สูตรการผลิตซึ่งรับรองโดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์แยกตามแบบเครื่องหมายการค้าและรุ่น แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้นำเข้ายื่นเพียงใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ.01/32) และขอสงวนสิทธิ์คืนอาคารภายหลังไว้

2.3 สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ได้รับรองสูตรการผลิตเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2550 และบริษัทฯ ได้รับอนุมัติหลักการยกเว้นอาคารจากฝ่ายบริการศุลกากรสมุทรปราการที่ ตสป. 2/2551 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2551

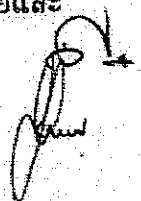
2.4 งานบริการศุลกากรที่ 1 พิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัทฯ ได้ยื่นเอกสารขอยกเว้นอากร (อนุมัติหลักการ) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2550 หลังวันนำเข้า จึงเป็นการปฏิบัติพิธีการศุลกากรไม่ถูกต้อง เห็นควรส่งเรื่องให้งานคดี ฝสศ. พิจารณาความผิดก่อนคืนอาคารต่อไป แต่หัวหน้าฝ่ายบริการศุลกากรสำโรงใต้ มีความเห็นว่าการยื่นเอกสารเพื่อขอยกเว้นอากร (อนุมัติหลักการ) เป็นเงื่อนไขสำคัญเมื่อผู้นำเข้าละเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข จึงไม่ได้รับสิทธิยกเว้นอากรสำหรับการนำเข้าตามใบขนานฉบับนี้

เรื่องนี้มีความเห็นต่างกันปัญหาข้อกฎหมาย เพื่อความรอบคอบในการอนุมัติยกเว้นอากร และเป็นแนวทางในการปฏิบัติ จึงส่งเรื่องให้ สกม. พิจารณาในประเด็นดังนี้

2.4.1 ขณะนำเข้าบริษัทฯ มิได้ปฏิบัติตามประกาศกรมศุลกากรที่ 117/2549 ข้อ 53 (5) ข้อ (5.1) ให้ครบถ้วนจะถือว่าสิทธิในการลดอัตราอากรหมดไปหรือไม่

2.4.2 ตามข้อเท็จจริงข้างต้นการนำเข้าสินค้าตามใบขนานสินค้าฉบับนี้สามารถเปรียบเทียบปรับผิดพิธีการศุลกากร แล้วอนุมัติยกเว้นอากรตามร้องขอได้หรือไม่

3. สกร. สกม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว มีความเห็นว่าการยื่นเอกสารขอยกเว้นอากร (อนุมัติหลักการ) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2550 หลังวันนำเข้า จึงเป็นการปฏิบัติพิธีการศุลกากรไม่ถูกต้อง เห็นควรส่งเรื่องให้งานคดี ฝสศ. พิจารณาความผิดก่อนคืนอาคารต่อไป แต่หัวหน้าฝ่ายบริการศุลกากรสำโรงใต้ มีความเห็นว่าการยื่นเอกสารเพื่อขอยกเว้นอากร (อนุมัติหลักการ) เป็นเงื่อนไขสำคัญเมื่อผู้นำเข้าละเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข จึงไม่ได้รับสิทธิยกเว้นอากรสำหรับการนำเข้าตามใบขนานฉบับนี้

4. ผอ.สกม. มีความเห็นพ้องกับความเห็นที่ว่า เมื่อมิได้ปฏิบัติตามประกาศกรมศุลกากรให้ครบถ้วน สิทธิในการลดอัตราอากรย่อมหมดสิ้นไป

5. รองอธิบดีด้านบริหาร มีความเห็นว่า ของนำเข้าที่ได้รับยกเว้น หรือลดอัตราอากร ตามประกาศฉบับต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีเงื่อนไขต่างๆ ให้ถือปฏิบัติ ฉะนั้น ในการนำเข้าหากผู้นำเข้าไม่พร้อมที่จะชำระอากรในอัตราที่ได้รับยกเว้นหรือลดอัตราอากร ก็สามารถชำระอากรในอัตราปกติ ตามมาตรา 10 วรรคห้า กรณีนี้ปรากฏว่ามีการสงวนสิทธิ์และเจ้าหน้าที่ได้อนุมัติไว้หลังใบขนฯ ให้สงวนสิทธิ์คืนอากรแล้ว ถือว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายแล้วจึงขอคืนอากรได้ และเนื่องจากกรณีนี้มีการพิจารณาหลายครั้งและไม่ได้ข้อยุติ เห็นควรนำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาปัญหากฎหมายและพิธีการศุลกากรเพื่อพิจารณาต่อไป

6. อธิบดีสั่งการให้คณะกรรมการพิจารณาปัญหากฎหมายและพิธีการศุลกากรพิจารณา

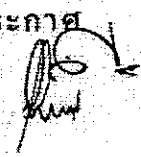
2. ปัญหาที่จะต้องพิจารณา

กรณีที่บริษัทฯ มิได้ปฏิบัติให้ครบถ้วนตามประกาศกรมศุลกากรที่ 117/2549 แต่สงวนสิทธิ์ขอคืนอากรตามประกาศกระทรวงการคลังนั้น

1. จะถือว่าบริษัทฯ ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นอากรหรือไม่
2. กรณีดังกล่าวจะคืนอากรได้หรือไม่
3. กรณีเป็นการไม่ปฏิบัติพิธีการให้ถูกต้องหรือไม่

3. ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ กพพ.

1. ผอ.สกม. (นายชูชาติ อัครโรจน์) เห็นว่า ของนั้นโดยตัวของมันเอง ไม่ได้ผิดอะไร เพราะว่าตัวพิกัดอัตราที่กำหนดไว้เป็นกฎหมาย ฉะนั้นของที่มีการนำเข้ามาเป็นการทั่วไป ปกติโดยหลักกฎหมายแล้ว จะมีการออกประกาศกระทรวงการคลังมาว่าจะลดอัตราอากร หรือจะยกเว้นก็ตาม การที่ของจะได้สิทธิ ก็จะต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศกรมศุลกากร เพราะว่า เป็นขอยกเว้นจากหลักทั่วไป ดังนั้นการที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขให้ถูกต้องครบถ้วน ของนั้นก็มิได้รับสิทธิ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้ว มีความเห็นแย้งกับกฤษฎีกา และเห็นว่าในส่วนที่จะบังคับให้คณะรัฐมนตรีออกกฎหมายเป็นอะไรนั้น มันไม่ใช่ เพราะว่า การออกประกาศมา ก็ออกโดยอาศัยกฎหมายอยู่แล้วเมื่อไม่ปฏิบัติตามที่ออกมา ก็ไม่ได้ ซึ่งหากต้องการให้ได้ ก็ให้เขียนลงไปท้ายประกาศ

กระทรวงการคลัง โดยควรเขียนวิธีการหรือควรเขียนให้ผู้อ่านไม่ใช้เขียนในเชิงท่านองถ้าปฏิบัติไม่ครบถ้วนแล้วไม่ได้สิทธิ

2. คณะกรรมการฯ เสียงข้างมากมีความเห็นว่า เมื่อมีประกาศกระทรวงการคลังซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายลดอัตราอากรแล้ว ของที่นำเข้าตามบัญชีท้ายประกาศ ถ้ามีคุณสมบัติตามประกาศฯ ย่อมมีสิทธิได้รับการลดอากรโดยตัวของตนเอง โดยผู้นำเข้าไม่ต้องร้องขอใช้สิทธิ นอกจากนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัยตามเรื่องเลขเสร็จ 695/2541 ว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้น ลดหรือเพิ่มอัตราอากรที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร แม้ประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตาม อธิบดีจะกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับการยกเว้น ลด หรือเพิ่มอัตราอากรโดยที่คณะรัฐมนตรียังไม่ให้ความเห็นชอบไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นเพียงกำหนดพิธีการสำหรับยื่นเอกสาร ดังนั้นถ้าอธิบดีกรมศุลกากรจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้ผู้นำเข้าปฏิบัติตาม ถ้าจะตัดสิทธิผู้นำเข้าที่ไม่ปฏิบัติตามก็ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบหลักเกณฑ์และข้อกำหนดนั้นเสียก่อน ดังนั้น สินค้ารายที่เป็นปัญหานี้มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับการลดอัตราอากรซึ่งกรมศุลกากรมีสิทธิได้รับชำระค่าอากรในอัตราที่ได้ยกเว้นหรือลดตามประกาศกระทรวงการคลัง แม้ผู้นำเข้าจะไม่ได้ปฏิบัติตามประกาศกรมศุลกากรที่ 117/2549 ก็ไม่ทำให้ของที่นำเข้าหมดสิทธิได้รับการลดอัตราอากร จึงเป็นเพียงการปฏิบัติพิธีการไม่ครบถ้วน คณะกรรมการเสียงข้างมากจึงมีความเห็นว่า ผู้นำเข้ามีสิทธิได้รับการยกเว้นอากรตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว เมื่อได้ชำระอากรและได้ส่งวนสิทธิ์คืนอากรไว้ก็ต้องคืนอากรให้ผู้นำเข้า กรณีเป็นเพียงการปฏิบัติพิธีการไม่ถูกต้องเท่านั้น

4. คำสั่งอธิบดีกรมศุลกากร

ในนามของอธิบดีกรมศุลกากร

[Signature]
นายสมชาย สังข์หอม
อธิบดีกรมศุลกากร

[Signature]